

CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA SOBRE EL PROJECTE D'ORDENANÇA MUNICIPAL REGULADORA PER A LA CREACIÓ D'UN ENTORN CONTROLAT DE PROVES A LA CIUTAT DE BARCELONA

D'acord amb el que disposa l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, amb l'objectiu de millorar la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte d'ordenança municipal, es duu a terme una consulta pública, a través del portal web de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la ciutadania i organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma sobre:

- a) Els problemes que es pretén solucionar amb la iniciativa
- b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació
- c) Els objectius de la norma
- d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

En compliment del que s'esmenta, es descriu a continuació breument el marc en el que es planteja aquesta modificació:

A) Antecedents i problemes que es vol solucionar amb la iniciativa

La innovació és un motor clau per a donar una resposta transformadora als grans desafiaments socials, econòmics i ambientals existents.

Des de l'òptica de les administracions públiques, el ritme de les innovacions suposa un repte d'adaptació i de gestió del canvi lligat al seu paper d'ens que vetllen i estableixen les garanties per a protegir les persones, l'entorn i l'economia del component d'incertesa subjecta a la innovació. Altrament, en destaca el paper de les administracions públiques com a subjectes innovadors en sí mateixes, amb l'oportunitat i capacitat d'estimular i orientar la innovació cap a la millora de l'entorn i la qualitat de vida de les persones.

Des del vessant dels desenvolupadors de solucions innovadores, sovint aquests desenvolupaments disruptius no s'ajusten totalment a la normativa o no troben cobertura en l'ordenament jurídic que gestiona l'activitat, entre altres motius, perquè la legislació simplement no ha pogut avançar o preveure'ls. Fet que limita la possibilitat de testejar les solucions innovadores en situacions reals i validar-ne la viabilitat i iterar en el procés de millora per adequar-les i consolidar-les.

L'ordenança permetrà conciliar i encaixar els dos interessos esmentats, brindant flexibilitat en ampliar el marge de maniobra reglamentari i orientant-ho cap a l'experimentació per a poder posar en pràctica els desenvolupaments innovadors. Així, a través d'aquest instrument es produirà un intercanvi de coneixement que nodrirà un

aprenentatge de tot l'ecosistema no només sobre la innovació, sinó també sobre el marc jurídic que l'ordena.

B) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació

Per a fer front al problema detectat al qual es vol adreçar la creació de l'ordenança per a la creació d'un entorn controlat de proves a la ciutat de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona té experiència prèvies, com és el cas del servei pilot Barcelona Innova Lab. Aquest servei, obert l'octubre de 2022, gestionat per la fundació municipal Barcelona Institute of Technology for the Habitat (BIT Habitat) i l'Institut Municipal d'Informàtica, actuava com a finestreta única de l'Ajuntament de Barcelona per donar suport i facilitar la realització de proves de solucions innovadores d'interès públic a la ciutat en un entorn real.

Aquesta experiència prèvia evidencia que articular aquesta demanda a través d'un servei que deriva en convenis d'experimentació concrets, si bé permet fixar les condicions de participació i funcionament per a la realització de les proves pilots, no disposa de la capacitat de configurar un marc d'acció que esdevingui una veritable eina orientada a l'acció transformadora.

Actualment, la Unió Europea, dins de la seva línia estratègica per a posicionar-se com a líder en innovació i tecnologia, ha implementat diferents instruments de planificació estratègica i finançament i ha adoptat diferents documents, com conclusions, resolucions i recomanacions que estableixen posicions, guies i compromisos específics en l'àmbit de la innovació i, en concret, en relació amb l'instrument d'entorns controlats de proves. En destaca per exemple, el Document de treball de la Comissió Europea sobre orientacions sobre sandboxes regulatoris, testbeds i living labs en la UE (2023)¹, on s'identifica com a element clau en l'enfortiment de l'aprenentatge regulador en el marc de la innovació els espais d'experimentació.

A nivell estatal, destaca l'existència d'entorns controlats de proves en sectors significativament regulats com el sector energètic, la mobilitat o les finances i en noves àrees estratègiques, com és el cas del sandbox en intel·ligència artificial. En el marc regulatori, hi ha dues normes que introdueixen els entorns controlats de proves: La Llei de Ciència, Tecnologia i Innovació (Llei 17/2022) i la Llei de foment de l'ecosistema de les empreses emergents (Llei 28/2022). Ambdues recullen el compromís i disposició dels poders públics per a la promoció de la creació d'entorns controlats de proves.

Recentment, la Secretaria General d'Innovació del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats ha desenvolupat una guia, presentada el 24 juliol a Ca l'Alíer (Barcelona),

¹ *Commission Staff Working Document. Regulatory learning in the EU. Guidance on regulatory sandboxes, testbeds, and living labs in the EU, with a focus section on energy* (2023) (https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/fc6f35cd-a8d6-4770-aefe-c09ca85cff8c_en?filename=swd_2023_277_f1.pdf)

per a donar a conèixer i facilitar la implementació d'entorns entorns controlats de proves².

En l'àmbit local, són molt poques les iniciatives desplegadas, entre les quals en destaquen dues regulades mitjançant ordenança. Per un costat, el sandbox de Valladolid, regulat a través de "l'Ordenança per a la regulació de la utilització de béns i serveis municipals de l'Ajuntament com a escenari de proves per a projectes d'innovació empresarial- Valladolid escenari demostrador" (el primer de l'estat regulat per Ordenança, BOP Valladolid nº2022/231, de 2 de desembre de 2022) i la recentment aprovada "Ordenança municipal reguladora del sandbox urbà de la Ciutat de València" (BOP València nº181, del 18 de setembre de 2024).

En el cas de Barcelona, l'objectiu d'impulsar la ciutat com a espai natural per l'experimentació es recull en la mesura de govern d'impuls a la innovació urbana a Barcelona (octubre de 2021) i en el recentment aprovat Pla estratègic de Ciència i Innovació. Mesura de govern 2024-2027 (2024-2027) on en destaca la mesura d'establir els mecanismes i l'entorn controlat de proves per testar solucions innovadores a la ciutat.

Es per tant el moment propici per afrontar un marc regulatori per a la creació d'un entorn controlat de proves a la ciutat de Barcelona, que recolzi l'estratègia del govern de la ciutat de refermar-se com a ciutat pionera en polítiques d'impuls a la innovació.

C) Els objectius de la norma

La iniciativa pretén, establir un marc normatiu per a crear i regular un entorn controlat de proves a la ciutat de Barcelona.

L'entorn controlat de proves proporcionarà un context per a l'experimentació permetent assajar en situacions reals, tecnologies, productes, serveis o metodologies innovadores durant un període i àmbit delimitat i sota supervisió reguladora, establint les garanties adequades i reduint així els riscos inherents als processos d'innovació.

L'ordenança permetrà per un costat, l'impuls a innovacions prou madures, avaluant la seva viabilitat, impacte i generació de valor públic amb vista a la seva possible millora, implementació o escalabilitat, al mateix temps que habilita l'aprenentatge sobre el marc regulador i el mercat, tot generant un entorn propici per a la generació de nou coneixement, l'atracció i foment de l'atracció de talent i l'activitat econòmica a la ciutat de Barcelona.

D) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores

L'anàlisi de les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores, ha permès arribar a les següents conclusions.

² *Sandbox: Entender e implementar. Guía para entornos controlados de pruebas (2024)*. Disponible en: https://www.ciencia.gob.es/dam/jcr:26178455-6692-4883-ac51-b63e321aebef/Gu%C3%ADa%20Sandbox_MICIU_22072024.pdf

En relació amb els instruments no reguladors, és a dir, aquells que no tenen la condició de disposició de caràcter general quedant en l'àmbit administratiu, s'han descartat atès que s'ha evidenciat que articular la utilització d'aquests espais a través d'autoritzacions o convenis concrets, si bé permet fixar les condicions d'ús i participació de l'entorn controlat de proves, no disposen de la capacitat de generar un marc jurídic previ, conegut per les parts interessades i amb vocació de permanència.

Quant a altres instruments reguladors, l'única alternativa és articular la regulació mitjançant la modificació d'altres Ordenances ja existents que puguin afectar aquesta matèria. No obstant això, el potencial d'aquest projecte, pel que fa a la promoció d'un canvi en la cultura innovadora de l'Ajuntament de Barcelona, l'orientació de la innovació a objectius específics, la creació d'un marc de col·laboració amb diferents agents i sectors, la dinamització de l'activitat innovadora, l'afavoriment de l'aprenentatge regulador, així com l'absència de legislació bàsica sobre la matèria, no aconsella regular mitjançant modificacions a altres normes, sinó comptar amb un text propi que atengui i abordi totes les qüestions que derivin de l'existència i ús d'un entorn controlat de proves.

E) Els canals per fer aportacions

La ciutadania i les organitzacions que ho considerin adient poden, en exercici del dret que els reconeix l'article 133.1 de la Llei 39/2015, remetre les seves opinions i aportacions sobre els aspectes plantejats a través de qualsevol dels mitjans admesos per l'article 16 de l'esmentada Llei 39/2015. Les aportacions presentades s'han d'adreçar a la Direcció de Serveis d'Assessorament Jurídic de la Gerència d'Àrea d'Urbanisme i Habitatge.

Barcelona, 22 d'octubre de 2024.